

VIHREIDEN VASTALAUSE BUDJETTIMETINTÖÖN: MALTIA SOPEUTUKSEEN, VAUHTIA TYÖLLISYYTEEN

Kansanedustaja Touko Aalto esitteli 10.12. vihreiden vastalauseen budjettimetintöön. Vihreiden vaihtoehto nojaa kahden vaalikauden mittaiseen talouden ja työllisyyden tervehdyttämisohjelmaan, jolla nostetaan työllisyysaste 74 prosenttiin, lopetetaan valtion lisävelkaantuminen ja korjataan julkisen talouden kestävyysvaje.

- Vihreän talous- ja työllisyyspolitiikan kulmakivet ovat energiavallankumous sekä muihin globaaleihin kasvualoihin panostaminen, sosiaaliturvan uudistaminen perustuloksi ja yrittäjyiden edellytysten vahvistaminen, sanoo Aalto.

Suurin työllistämispotentiaali Suomessa on pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, jotka useimmiten toimivat kotimarkkinoilla. Siksi vihreät haluaa vahvistaa pienten yritysten toimintamahdollisuuksia sekä työllistämisedellytyksiä.

- Hallituksen ylimitoitettut leikkaukset vaarantavat talouden ja työllisyyden suotuisan kehityksen. Lisäksi ne on kohdennettu tavalla, joka lisää tuloeroja ja köyhyyttä sekä sukupuolten välistä epätasa-arvoa, Aalto toteaa.

Koulutukseen kohdistuvat mittavat leikkaukset nakertavat Suomen osaamisperustaa tavalla, joka vie pohjaa pois tulevaisuuden kasvulta. Myös kehitysyhteystyöstä ja luonnonsuojelusta leikkaaminen on lyhytnäköistä politiikkaa, jolla ei rakenneta parempaa tulevaisuutta.

- Emme ole valmiita leikkaamaan kaikista köyhimmiltä, kuten Sipilän hallitus tekee. Tuloeroja kavennetaan solidaarisella veroratkaisulla, jossa vauraimpien veroja kiristetään ja köyhimpien kevennetään. Eduskunnan tietopalvelun analyysin mukaan vihreiden verokokonaisuus kaventaa selvästi tuloeroja, huomauttaa kansanedustaja Ozan Yanar.

Vihreät ei poistaisi indeksejä opintotuesta, lapsilisistä ja eläkeläisiltä eikä jäädyttämässä niitä muista etuuksista. Lisäksi Vihreät esittää, että kaikkein vähävaraisimpien ongelmien kärjistyksiä ehkäistään laatimalla yhteinen vuotuinen kulukatto lääke-, matka- ja sairaanhoito- palveluiden maksuille, jotta niiden kumuloituminen köyhimmille saadaan torjuttua.

- Veroratkaisussamme korotamme tuntuvasti kunnallisveron perusvähennystä, mikä lisää etuuksien ja eläkkeiden saajien käteen jääviä tuloja. Tämä torjuu köyhyyttä ja turvaa myös kotimarkkinoille tärkeää ostovoimaa ja palveluiden kysyntää. Vastaavat verotulot kootaan suurimpien ansio- ja pääomatulojen saajilta. Isoin muutoksemme koskee listaamattomien yhtiöiden osinkotulojen verotusta: leikkaamme verohuojennuksia tuntuvasti, päättävät kansanedustajat Aalto ja Yanar.

LISÄTIETOJA

KANSANEDUSTAJA TOUKO AALTO, PUH. 040 516 9332

KANSANEDUSTAJA OZAN YANAR, PUH. 044 275 8797

Vihreät De Gröna

VASTALAUSE

VIHREÄ EDUSKUNTARYHMÄ

MALTTIA SOPEUTUKSEEN, VAUHTIA TYÖLLISYYTEEN

Valtion talous on velkaantunut viimeisten vuosien aikana nopeassa tahdissa, mikä yhdistettynä ikärakenteeseemme muodostaa haasteellisen kokonaiskuvan.

Suomen velkaantumisaste on kuitenkin kansainvälisesti vertailtuna kohtuullisissa lukemissa, joten akuuttia kiirettä velanoton pikaiseksi lopettamiseksi ei ole. Talouden tervehdyttämisessä on oltava laajakatseinen ja edettävä varovaisesti. Äkilliset ylisuuret leikkaukset vaarantavat talouden ja työllisyyden suotuisan kehityksen.

Työllisyyden kehitys on kaikkein tärkein asia julkisen talouden kuntoon saattamisessa. Siksi sopeutamme taloutta maltillisemmin kuin hallitus – näin kotimarkkinoiden elinvoima säilyy ja työllisyyden myönteiselle kehitykselle on paremmat edellytykset.

Vihreiden vaihto nojaa kahden vaalikauden mittaiseen talouden ja työllisyyden tervehdittämishjelmaan, jolla nostetaan työllisyysaste 74 prosenttiin, lopetetaan valtion lisävelkaantumisen ja korjataan julkisen talouden kestävyysvaje.

Vihreän talous- ja työllisyyspolitiikan kulmakivet ovat energiavallankumous sekä muihin globaaleihin kasvualoihin panostaminen, sosiaaliturvan uudistaminen perustuloksi ja yrittäjyyden edellytysten vahvistaminen.

Suurin työllistämispotentiaali Suomessa on pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, jotka useimmiten toimivat kotimarkkinoilla. Siksi haluamme vahvistaa pienten yritysten toimintamahdollisuuksia sekä työllistämisedellytyksiä.

Samalla talous-, tuotanto- ja kulutusjärjestelmämme on uudistettava kestäväksi niin, että luonnonvarojen ylikulutus saadaan lopetettua ja ilmastopäästöt asetettua nopeasti alenevalle uralle. Ilmastomuutoksen hilinnässä Suomen on näytettävä esimerkkiä ja oltava edelläkävijä myös ilmastorahoituksen toteuttamisessa.

KAVENNETAAN TULOEROJA JA VAHVISTETAAN TASA-ARVOA

Tavoitteenamme on myös korjata Sipilän budjetin suurimpia heikkouksia: tuloerojen kasvua ja leikkausten kohdentumista kaikista heikoimmassa asemassa oleviin väestönsiin.

Tuloeroja kavennetaan solidaarisella veroratkaisulla, jossa vauraimpien veroja kiristetään ja köyhimpien kevennetään. Eduskunnan tietopalvelun analyysin mukaan vihreiden verokokonaisuus kaventaa selvästi tuloeroja.

Ylin tulokymmenys menettää reilun prosentin käytettävissä olevista tuloistaan ja vastaava osuus siirtyy alimpiin tuloluokkiin, erityisesti pienituloisille etuuksien ja eläkkeiden saajille. Tuloeroja kuvaava Gini-kerroin alenee 0,33 prosenttiyksiköllä, joka on merkittävä ero tuloeroja kaventavaan suuntaan.

Myös vihreän vaihtoehdotbudjetin sukupuolivaikutukset ovat myönteiset. Kokonaisuutena arvioiden veroratkaisumme lisää naisten käytettävissä olevia tuloja 73 miljoonalla eurolla, kun miesten tulot alenevat 187 miljoonalla. Koska pienituloisissa on enemmän naisia kuin miehiä ja naisten tulot ovat miehiä matalammat, edistää ratkaisumme sukupuolten välistä tasa-arvoa. Myös se, että vastustamme hallituksen kovia leikkauksia, vahvistaa samaa kehitystä.

VÄHENNETÄÄN KÖYHYTTÄ

Vihreät kieltäytyvät leikkaamasta kaikkein vähäosaisimpien etuuksia toisin kuin Sipilän hallitus. Yhteiskunnan tasapainoisen kehityksen kannalta on tärkeää, ettei köyhyys lisääny. Tästä syystä emme ole poistamassa indeksejä opintotuesta, lapsilisistä ja eläkeläisiltä emmekä jäädyttämässä niitä muista etuuksista.

Lisäksi esitämme, että kaikkein vähävaraisimpien ongelmien kärjistymistä ehkäistään laatimalla yhteinen vuotuinen kulukatto lääke-, matka- ja sairaanhoito- palveluiden maksuille, jotta niiden kumuloituminen köyhimmille saadaan torjuttua.

Veroratkaisussamme korotamme tuntuvasti kunnallisveron perusvähennystä, mikä lisää etuuksien ja eläkkeiden saajien käteen jääviä tuloja. Tämä torjuu köyhyyttä ja turvaa myös kotimarkkinoille tärkeää ostovoimaa ja palveluiden kysyntää.

Vastaavat verotulot kootaan suurimpien ansio- ja pääomatulojen saajilta. Isoin muutoksemme koskee listaamattomien yhtiöiden osinkotulojen verotusta: leikkaamme verohuojennuksia tuntuvasti.

KOULUTUSLEIKKAUKSILLE ON VAIHTOEHTO

Vihreät näkevät myös, että Suomen keskeisin vahvuus nyt ja tulevaisuudessa on hyvä koulutusjärjestelmä ja pitkälle koulutettu väestö. Sen takia vihreät kieltäytyvät leikkaamasta koulutuksesta ja tutkimuksesta millään tasolla. Kansakunnan tulevaisuuden mahdollisuuksista on harvinaisen lyhytnäköistä mennä säästämään.

Varjobudjetissamme myös osoitamme, että Sipilän hallituksen koulutusleikkauksille on olemassa toteuttamiskelpoinen ja paljon parempi vaihtoehto.

Vihreät leikkaavat mieluummin ympäristölle haitallisista tuista. Tästä on hyötyä ympäristölle ja ilmastolle: on järjetöntä tukea valtion varoin esimerkiksi fossiilisten polttoaineiden käyttöä. Vuodelle 2016 esitämme

hallituksen koulutussäästöjä vastaavat noin 200 miljoonan säästöt kahdesta kohteesta: ylikompensoivien kilometrikorvauksien leikkaamisesta ja työmatkavähennyksen maltillisesta alentamisesta.

NYT EI OLE AIKA LEIKATA KEHITYSAVUSTA TAI LUONNONSUOJELUSTA

Kansainvälisen kehitysavun leikkaaminen massiivisella tavalla on häpeällistä, erityisesti näinä aikoina. Maailman kriisialueiden huono ja osin toivottoman tuntuinen tilanne on synnyttänyt ennennäkemättömän laajan turvapaikanhakijoiden virran Eurooppaan.

Maailmalla ja Suomessakin vallitsee laaja yhteisymmärrys siitä, että pakolaiskriisin torjunnassa kaikkein tärkeintä on suunnata apua lähtömaihin. Näin voidaan tukea olojen vakauttamista ja vähentää pakolaisuuden syitä. Kehitysavun merkittävä leikkaaminen on räikeässä ristiriidassa tämän pyrkimyksen kanssa.

Lisäksi Suomi on sitoutunut nostamaan kehitysapunsa 0,7 prosenttiin BKT:stä – hallituksen esityksen mukaan ensi vuonna painutaan 0,35 prosenttiin. Päästöhuutokauppatulot tulisi vuoden 2013 kehysriihen päätösten mukaisesti ohjata myös jatkossa kehitysmaa- ja ilmastorahoitukseen. Vihreät muistuttavat Maailmanpankin pääekonomisti Kaushik Basun tavoin, että kehitysapua jakamalla rikkaat maat auttavat myös itseään. Kehitysyhteistyö on tässä ajassa vahvasti myös osa turvallisuuspolitiikkaa ja osa pakolaiskriisin ratkaisua.

Myös luonnonsuojelurahojen raju leikkaaminen lyö korvalle kansainvälisiä sitoumuksiamme, joiden mukaan luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen tulee pysäyttää vuoteen 2020 mennessä. Monimuotoisuuden nopea heikkeneminen on asiantuntijoiden mukaan ilmastomuutokseen verrattava uhka maailman ekosysteemien kestävyydelle.

KÄRKIHANKKEILLA KASVUA JA TYÖLLISYYTTÄ

Hallituksen kärkihankkeilla on paljon myönteisiä vaikutuksia, mutta mittaviin säästöpäätöksiin verrattuna niiden merkitys on vähäinen. Hallitus ei myöskään ole kertonut, miten se aikoo rahoittaa noin miljardin euron kärkihankkeet valtion omaisuutta realisoimalla ja osinkotuottoja kasvattamalla ilman, että EU:n kasvu- ja vakausohjelman budjettialijäämääräajat rikkoutuvat.

Kärkihankkeilla on saatava aikaan kestävää kasvua, työllisyyttä ja vientimahdollisuuksia vahvistavaa uutta elinkeinotoimintaa nopeasti muuttuvassa maailmassa. Työllisyysastetta pitää vahvistaa poistamalla tulo-loukkuja ja alentamalla työn vastaanottamisen ja teettämisen kynnyistä sekä panostamalla vahvasti kotouttamiseen. Koulutusjärjestelmämme kehityksestä on pidettävä erityistä huolta, sillä osaaminen on tärkein vahvuutemme. Hallituksen kärkihankepaketti jää näistä näkökulmista tarkasteltuna vaisuksi.

Vihreät ovat esittäneet kärkihankkeiksi viittä hankekokonaisuutta, jotka koostuvat panostuksista energiaremonttiin, perustuloon ja sosiaaliturvan uudistamiseen, tasa-arvoiseen ja laadukkaaseen koulutukseen, resurssiviisaisiin kaupunkeihin sekä kotoutumiseen.

VASTALAUSEEN LAUSUMAEHDOTUS 1

Eduskunta edellyttää, että hallitus arvioi talouspolitiikkansa vaikutusta julkisen talouden suunnitelmassa esitettyihin tavoitteisiin vuosittain ja arvioi talouspolitiikan linjaa uudelleen, mikäli valitut ratkaisut eivät edistä asetettuja tavoitteita.

VASTALAUSEEN LAUSUMAEHDOTUS 2

Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee kattavat vaikutusarviot talouspolitiikkansa vaikutuksista työllisyyteen, tasa-arvoon ja tuloeroihin sekä tulonjakoon eri väestöryhmien kohdalla.

VASTALAUSEEN LAUSUMAEHDOTUS 3

Eduskunta edellyttää, että hallitus ottaa talouspolitiikkansa tueksi myös talouspolitiikan arviointineuvoston tekemän tutkimustyön.

VASTALAUSEEN EPÄLUOTTAMUSLAUSE-EHDOTUS

Hallituksen ylimitoitettut leikkaukset vaarantavat talouden ja työllisyyden suotuisan kehityksen. Lisäksi ne on kohdennettu tavalla, joka lisää tuloeroja ja köyhyyttä sekä sukupuolten välistä epä-tasa-arvoa. Koulutukseen kohdistuvat mittavat leikkaukset nakertavat Suomen osaamisperustaa tavalla, joka vie pohjaa pois tulevaisuuden kasvulta. Myös kehitysyhteistyöstä ja luonnonsuojelusta leikkaaminen on lyhytnäköistä politiikkaa, jolla ei rakenneta parempaa tulevaisuutta. Tämän johdosta eduskunta toteaa, että hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta.